

Výpočet nároku na dovolenou

Jednou z novinek účetního roku 2021 bylo zavedení dovolené "v hodinách". Zákoník práce už neupravuje dovolenou za odpracované dny, ale pouze dovolenou za kalendářní rok a její poměrnou část. Jednotkou pro přepočítání dovolené jsou hodiny, a nikoliv již pracovní směna.

Protože se touto změnou výpočet dovolené zkomplikoval, najdete v programu Mzdy Profi novou automatickou funkci, která zohledňuje například i různou délku směn v jednotlivých částech roku. Jakým způsobem můžete tuto funkci využívat a jak si ji můžete přizpůsobit, se dozvíte v následujícím textu.

1. Kde automatický výpočet dovolené najdete?

Nová funkce je dostupná v **kartě pracovníka**, přímo v tabulce, ve které se sleduje čerpání dovolené. Vyberte tedy kartu libovolného pracovníka, vstupte do ní, klávesou **F6** přejděte na její druhou záložku (zaměstnání) a zde opět stiskněte klávesu **F6**. Dostanete se tak do nabídky ostatních nastavení, kde zvolte na prvním řádku položku Čerpání dovolené. Zobrazí se tabulka, kterou dobře znáte:

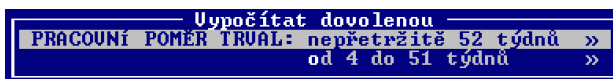
Dovolená:		Stará	Nová
Roční výměra: 4 týdny	Nárok:	1.00 dnů	69.00 hod
	Leden:	0.00 dnů	5.00 hod
	Únor:	0.00 dnů	0.00 hod
	Březen:	0.00 dnů	0.00 hod
	Duben:	0.00 dnů	0.00 hod
	Květen:	0.00 dnů	0.00 hod
	Červen:	0.00 dnů	0.00 hod
	Červenec:	0.00 dnů	0.00 hod
	Srpen:	0.00 dnů	0.00 hod
	Září:	0.00 dnů	0.00 hod
	Říjen:	0.00 dnů	0.00 hod
	Listopad:	0.00 dnů	0.00 hod
	Prosinec:	0.00 dnů	0.00 hod
	Zhývá:	1.00 dnů	64.00 hod

V levé části tabulky přibyl nový údaj - **roční výměra dovolené**. Program automaticky předvolil 4 týdny, pokud by měl pracovník nárok na jinou délku dovolené, proveďte opravu.

Automatický výpočet můžete spustit stiskem klávesy **F4** na kterémkoliv údaji této tabulky. Nejprve se zobrazí dotaz na délku pracovního poměru.

2. Volba délky pracovního poměru

Program by dokázal zjistit, jak dlouho trvá pracovní poměr daného zaměstnance, ale tím by vás připravil o možnost nechat si vypočítat podle potřeby nárok na plnou nebo poměrně krácenou dovolenou.

Podle toho, jak odpovíte, bude probíhat další výpočet:

- Pokud zvolíte, že **pracovní poměr trval nepřetržitě 52 týdnů**, program bude dále posuzovat, jestli byl odpracován 52násobek týdenní pracovní doby. Pokud ano, bude vypočtena plná dovolená. V opačném případě program vypočte poměrnou část dovolené podle počtu odpracovaných hodin.
- Pokud zvolíte, že **pracovní poměr trval od 4 do 51 týdnů**, bude program automaticky počítat poměrnou část dovolené a to bez ohledu na počet odpracovaných hodin.
- Jestliže **pracovní poměr trval méně než 4 týdny**, nemá zaměstnanec nárok na dovolenou.

3. Dovolená za kalendářní rok

Právo na dovolenou za kalendářní rok má zaměstnanec tehdy, když jeho **pracovní poměr trval nepřetržitě 52 týdnů a odpracoval přitom 52násobek své týdenní pracovní doby**. Délka dovolené za kalendářní rok se zaokrouhluje na celé hodiny nahoru.

Na následující stránce uvidíte, jak program vypočetl nárok na dovolenou zaměstnance, jehož pracovní poměr vypadal následovně:

- Pracoval od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021
- V měsících lednu - dubnu měl týdenní úvazek 36 hodin
- V měsících květnu - prosinci měl úvazek 40 hodin

Protože týdenní úvazek zaměstnance se v průběhu roku měnil, musí program vypočítat **průměrný týdenní úvazek**. Vychází přitom z počtu pracovních dnů, které byly odpracovány v jednotlivých týdenních úvazcích.

Vypočteným průměrným týdenním úvazkem pak program vydělí celkový počet odpracovaných hodin, aby zjistil, kolika násobek své týdenní pracovní doby zaměstnanec odpracoval. Pokud je to 52, má nárok na plnou dovolenou.

Mzdový list	Úvazek	Dnů	Pr.hod	Část.ND	Úýpočet dovolené
Leden	■ 36.00	31	160.00	0.00	Částečné ND: 0.00 hodin + Práce+ND: 2016.00 hodin = Celkem: 2016.00 hodin
Únor	■ 36.00	28	160.00	0.00	
Březen	■ 36.00	31	184.00	0.00	: Úvazek: 38.685 hodin = Práce: 52 týdnů
Duben	■ 36.00	30	160.00	0.00	
Květen	■ 40.00	31	168.00	0.00	R o č n í d o v o l e n á
Červen	■ 40.00	30	176.00	0.00	
Červenec	■ 40.00	31	160.00	0.00	Uypočtený nárok: 155 hod
Srpen	■ 40.00	31	176.00	0.00	
Září	■ 40.00	30	168.00	0.00	Prům.týdenní úvazek: 38.685 Počet týdnů dovolené: 4
Říjen	■ 40.00	31	160.00	0.00	
Listopad	■ 40.00	30	168.00	0.00	Přijetí 01.01.2021 Propuštění 31.12.2021
Prosinec	■ 40.00	31	176.00	0.00	

Na obrázku vidíte, jak ve výše uvedeném případě vypadá výpočet nároku na dovolenou. Program prošel jednotlivé mzdové listy (pokud byly vystavené a uzavřené, jsou označené šedým čtverečkem), provedl kontrolu a zobrazil údaje, které potřebuje pro výpočet:

- *týdenní úvazek,*
- *počet kalendářních dnů,*
- *počet odpracovaných hodin + náhradních dob*
- *počet zčásti započítávaných náhradních dob*

Protože vydělením celkového počtu odpracovaných hodin (2016) průměrným týdenním úvazkem (38,685) vyšlo, že zaměstnanec odpracoval 52násobek svého úvazku, má nárok na plnou roční dovolenou.

Vlastní výpočet dovolené už je jednoduchý - průměrný týdenní úvazek (38,685) x 4 týdny dovolené = 155 hodin.

Program také zkontroloval, jestli se v uzavřených mzdových listech nevyskytnou **neomluvené absence**. Pokud by tam byly, byla by zobrazena jejich sumarizace a zaměstnavatel by měl právo nárok na dovolenou krátit.

4. Poměrná část dovolené

V případě, že pracovní poměr zaměstnance **netrval alespoň 52 týdnů** nebo zaměstnanec **neodpracoval 52násobek své týdenní pracovní doby**, pak zaměstnanci nepřísluší dovolená za celý kalendářní rok. Může ale mít nárok na poměrnou část dovolené - v tom případě musí jeho pracovní poměr trvat alespoň 4 týdny a musí odpracovat alespoň 4násobek své týdenní pracovní doby.

Na následujícím obrázku vidíte, jak program vypočetl nárok na dovolenou zaměstnance s pracovním poměrem:

- *Pracoval od 1. února 2021 do 30. dubna 2021*
- *V měsících únoru - dubnu měl týdenní úvazek 36 hodin*
- *V měsících květnu - prosinci měl úvazek 40 hodin*
- *Celkem odpracoval 1856 hodin, výměra dovolené je 4 týdny*

Mzdový list	Úvazek	Dnů	Pr.hod	Část.ND	Úýpočet dovolené
Leden	■ 36.00	28	160.00	0.00	Částečné ND: 0.00 hodin + Práce+ND: 1856.00 hodin = Celkem: 1856.00 hodin
Únor	■ 36.00	31	184.00	0.00	
Březen	■ 36.00	30	160.00	0.00	: Úvazek: 38.934 hodin = Práce: 47 týdnů
Duben	■ 36.00	30	160.00	0.00	
Květen	■ 40.00	31	168.00	0.00	x Dovolená: 2.995 hodin
Červen	■ 40.00	30	176.00	0.00	
Červenec	■ 40.00	31	160.00	0.00	Uypočtený nárok: 141 hod
Srpen	■ 40.00	31	176.00	0.00	
Září	■ 40.00	30	168.00	0.00	Prům.týdenní úvazek: 38.934 Počet týdnů dovolené: 4
Říjen	■ 40.00	31	160.00	0.00	
Listopad	■ 40.00	30	168.00	0.00	Přijetí 01.02.2021 Propuštění 31.12.2021
Prosinec	■ 40.00	31	176.00	0.00	

Program zkontroloval za uvedené období mzdové listy a zjistil následující:

- *Protože se úvazek pracovníka v průběhu roku měnil (únor - duben 36 hodin týdně, duben - prosinec 40 hodin týdně), bylo potřeba spočítat, kolik pracovních dnů připadá na jednotlivé délky úvazků a z toho pak vypočít průměrný úvazek - v našem případě to je 38,934 hod.*
- *Následně program podělil celkový počet odpracovaných hodin (1856) průměrným úvazkem (38,934) a získal počet odpracovaných týdnů (47, zaokrouhluje se na celá čísla).*
- *Dále bylo nutné zjistit, kolik hodin dovolené připadá na jeden odpracovaný týden. Zobrazené číslo 2,995 hodin program získal z výpočtu průměrný úvazek (38,934) / 52 týdnů x výměra dovolené (4).*
- *Nárok na dovolenou (141 hodin) byl získán vynásobením počtu odpracovaných týdnů (47) a počtu hodin dovolené, připadajících na jeden odpracovaný týden (2,995).*

I zde samozřejmě program hlídal, jestli má pracovník neomluvené absence. Pokud by je měl, jejich sumarizace by byla uvedena v tabulce a bylo by na zaměstnavateli, jestli nárok na dovolenou pokrátí či nikoliv.

5. Podrobnosti k informacím vstupujícím do výpočtu dovolené

Všechny informace, na jejichž základě program počítá nárok na dovolenou, se načítají z karty pracovníka a ze mzdových listů. Zobrazeny pak jsou v přehledné tabulce, jejíž nejdůležitější údaje můžete libovolně měnit.

V této kapitole si jednotlivé sloupce tabulky probereme a vysvětlíme:

Mzdový list	Úvazek	Dnů	Pr.hod	Část.ND	Úypočet dovolené
4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	

5.1 Mzdový list

V tomto sloupci se uvádí název měsíce a označení, jestli v něm měl pracovník uzavřený mzdový list:

- mzdový list byl zpracován a uzavřen* Červen
- mzdový list nebyl vytvořen nebo uzavřen, program z něj informace nenačítá* Červenec -

Pokud zjistíte, že některý ze mzdových listů, které jste zpracovávali, není označen čtverečkem, asi jste jej zapomněli uzavřít. V tom případě opusťte tuto tabulku, vstupte do příslušného mzdového listu a klávesou **F3** jej uzavřete. Pak nechte spočítat nárok na dovolenou znovu.

5.2 Úvazek

V tomto sloupci je zobrazena délka týdenního úvazku pracovníka.

- Pokud je mzdový list daného měsíce uzavřený, načte se do tabulky skutečná délka úvazku, uložená ve mzdovém listu. Pokud by zobrazená hodnota neodpovídala skutečnosti, proveďte opravu v příslušném mzdovém listu a pak nechte spočítat nárok na dovolenou znovu. Úvazek pracovníka v případě potřeby nastavíte ve mzdovém listu po stisku klávesy **F7**:*

Mzdový list: Svak Michal	%	Počet	Sazba	Celken
Nastavení				
Formy zaokrouhlování		31.00		
Zdravotní pojišťovna		20.00		
Procenta soc. a zdrav. pojištění		140.00		
Likvidace dávek nem. pojištění		0.00		
Činnost pracovníka	Zaměstnanec	31.00		
Kdy přiznat daňový bonus		1.00	1267	1267.00
Sociální pojištění	6.5+24.8%	1.00	2320	2320.00
Zdravotní pojištění	4.5+9.0%			
Daň z příjmu	Počítat			
Typ daně z příjmu	Zálohová			
Důchodové spoření	Stát			
Nárok na slevu soc. pojištění	Ne			
Úvazek pracovníka	7.00/35.00 h			
Úypočet PPOZP	OZP 3x			
Testování na covid				
-firma	24.8%	0.00		
			Základ daně:	0.00
			Uypočtená daň:	0.00
			Solidární daň:	0.00
			Daňové zvýhodnění:	0.00
			Daň po slevě:	0.00
			Příplatky a srážky:	0.00
			K u ý p l a t ě:	0.00

- Pokud není mzdový list daného měsíce uzavřený, předpokládaná délka úvazku se načte z karty pracovníka. Pokud zobrazená hodnota neodpovídá předpokládané skutečnosti, opravte ji z klávesnice.*

5.3 Počet kalendářních dnů v měsíci

Informace zapsané v tomto sloupci se opět načítají z uzavřených mzdových listů. Vstupuje sem hodnota ze sloupce Počet, zapsaná v prvním řádku mzdového listu na **klíči 001**. Pouze v případě, kdyby mzdový list neexistoval nebo nebyl uzavřen, načte program počet kalendářních dnů z předvolby v Ovládacím panelu.

5.4 Počet odpracovaných hodin a plně započtených náhradních dob

V tomto sloupci se sumarizují počty odpracovaných hodin a plně započtených náhradních dob z uzavřených mzdových listů. U odpracovaných hodin je situace jednoduchá, tam vstupují pouze počty zapsané na mzdovém **klíči 003**. Náhradních dob může být více, patří sem:

- doba čerpání dovolené,*
- doba čerpání náhradního volna za práci přesčas nebo ve svátek,*
- doba, kdy zaměstnanec nepracuje z důvodu státního svátku, za který mu přísluší náhrada mzdy, popřípadě za který se mu jeho mzda či plat nekrátí,*
- všechny překážky v práci na straně zaměstnavatele (§ 207 až § 210 ZP), s výjimkou doby, po kterou byla práce přerušena pro nepříznivé povětrnostní vlivy,*
- překážky v práci z důvodu obecného zájmu (§ 200 až § 205 ZP),*
- všechny důležité osobní překážky na straně zaměstnance (§ 191 až § 199 ZP), které nejsou uvedeny v ustanovení § 216 odst. 2 ZP.*

Prodej a podpora:Ing. Jaroslav Pochylý
Březolupy 566
687 13 Březolupy

hot-line: 777 161716

ICQ: 73550417
AIM: jpochyly
Skype: jaroslav.pochyly
Viber: 777 161716
WhatsApp: 777 161716
Dropbox: posta@japo.czhttp://www.japo.cz
e-mail: pochly@japo.cz

Protože jsou mzdové klíče v programu volitelné a velká část uživatelů si je upravuje podle své potřeby, **nebylo možné předem nastavit příslušné náhradní doby**. Můžete to ale velmi jednoduše provést sami přímo v evidenci mzdových klíčů (najdete ji v Hlavním menu pod položkou Pomocné evidence a dále Mzdové klíče).

Pokud některou z výše uvedených náhradních dob sledujete, přejděte do evidence Mzdových klíčů, příslušný klíč najdete, vstupte do něj a v zobrazeném datovém formuláři nastavte údaj **Zahrnout do výpočtu dovolené**:

Číslo: 005	Sazba: 0.00	Název: Hodiny dovolené nové	
Zahrnout do výpočtu		P Přehled plateb na mzdový klíč	
p.na v.cvičení	Ne	Leden 0.00	Červenec 0.00
p.na dovolenou	Ne	Únor 0.00	Srpen 0.00
p.na náhrady PN	Ne	Březen 0.00	Září 0.00
Dovolené	Plně	Duben 0.00	Říjen 0.00
Zarucená mzda	Ne	Květen 0.00	Listopad 0.00
Rozhodné obd.	Ne	Červen 0.00	Prosinec 0.00
Započ.příjem	Ne	Omluvená absence: Ne Uyloučená doba: Ne	
Skupina mzd.klíčů: 1	Jednotka: Hodiny		
Tisk sumarizace: Ne	Slouží pro statistiku.		

- Přepínat můžete **mezerníkem**, k dispozici jsou možnosti **Ne**, **Plně** a **Částečně**. Volbu **Plně** použijte u plně započtených náhradních dob, volbu **Částečně** u částečně započtených náhradních dob.

Asi nemusím dodávat, že výše uvedené nastavení je přístupné pouze u **statistických mzdových klíčů** (0-99), které se uvádí v **hodinách**. Jakmile si náhradní doby u mzdových klíčů nastavíte, ihned se projeví ve výpočtu nároku na dovolenou.

5.5 Počet částečně započtených náhradních dob

V tomto sloupci se sumarizují částečně započtené náhradní doby z uzavřených mzdových listů. Patří sem:

- *dočasná pracovní neschopnost kromě PN vzniklé v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání,*
- *karanténa,*
- *rodičovská dovolená s výjimkou rodičovské dovolené, kterou čerpá zaměstnanec po dobu, po kterou je žena oprávněna čerpat mateřskou dovolenou,*
- *jiné důležité osobní překážky v práci podle ustanovení § 199 ZP, s výjimkou překážek uvedených v prováděcím právním předpisu podle § 199 odst. 2 ZP.*

Tyto překážky v práci se započítávají **nejvýše v rozsahu 20násobku týdenní pracovní doby** zaměstnance v kalendářním roce, a to jen za podmínky, že zaměstnanec mimo dobu trvání těchto vyjmenovaných překážek v práci odpracoval v příslušném kalendářním roce **alespoň 12násobek své týdenní pracovní doby**.

Aby se částečně započtené náhradní doby projeví ve výpočtu nároku na dovolenou, je nutné nejprve nastavit příslušné mzdové klíče. Postup je stejný, jako u plně započtených náhradních dob (viz obrázek výše), pouze u údaje **Zahrnout do výpočtu dovolené** nastavíte mezerníkem volbu **Částečně**.